

Verslag van de vergadering op 30 oktober 2018

Aanwezig: Bert Kaper, Inge Laduc, Tahar Mekkaoui, Frans van Oostveen, Reina Rijzenga, Harry Gerrits, Francis Ter Horst-Letterman, Petra van Dijk, Aad van Dijk, Geors Spanjer, Marsha Buuron, beleidsmedewerker wonen en zorg

Afwezig met kennisgeving: Joost den Biggelaar, Ingrid van Malsen

Verslaglegging: Harry Gerrits

Opening

Frans opent de vergadering en heet iedereen welkom.

Wijzigingen voor de agenda.

Geors wenst een paar mededelingen toe te voegen aan de agenda.

Ingekomen stukken:

- Email Geors over Netwerk van Wmo- / adviesraden - bijscholing

Mededelingen

Aad kondigt aan dat hij, na 8 jaar in de Wmo-raad te hebben gezeten, de Wmo-raad zal verlaten. Hij heeft een opvolger gevonden.

Geors heeft zich aangemeld voor de algemene ledenvergadering van de koepelorganisatie van de Wmo-raden op 9 november. Er is sprake van een kleine statutenwijziging en de Hannie van Leeuwenlezing wordt gegeven. Op 21 november is er van 18:00 tot 20:00 uur een bijeenkomst in de Agnietenhof over zelfredzaamheid in Rivierenland. Er wordt onder andere gesproken over het tekort aan huisartsen in deze regio en het onaantrekkelijke vestigingsklimaat. Er is sprake van een andere wijze van inning door het CAK en wat de hoogte van de bedragen betreft. In 2020 gaat het abonnementstarief in. Dat is € 17,50 per maand. Volgend jaar zal er nog een en ander veranderen. Dat heeft consequenties voor de verordening van de tegemoetkoming meerkosten zorg. In 2016 is daar over gesproken, er was toen een delegatie van de Wmo-raad en de Cliëntenraad participatiewet. Daar zal waarschijnlijk weer over gesproken gaan worden. Er zal geen panklaar voorstel komen, maar er zullen wel een aantal varianten genoemd worden. Josje Doorenbosch, beleidsmedewerker voor onder andere schuldhulpverlening, is samen met Ronald Kool e.e.a. aan het ontwikkelen. Geors zal de voortgang blijven volgen. De Wmo-raad zal uiteindelijk bezien of er een wijs besluit genomen is.

Blok I

Welkom voor Francis Ter Horst-Letterman

Francis bezoekt drie vergaderingen en zal daarna beslissen of zij lid zal worden van de Wmo-raad. De aanwezige Wmo-raadsleden stellen zich aan Francis voor. Francis zal in de Wmo-raad met name mensen met een visuele beperking vertegenwoordigen. Tijdens het voorstellingsronde kwamen een paar punten naar voren die aandacht behoeven. Bijvoorbeeld: de toegankelijkheid van Zinder is niet optimaal. Zo ontbreken de geleide lijnen bij de uitgang van de garage; dat is een shared space en die is voor de assistentie hond heel onduidelijk. Voor de trappen dient een oplossing te komen. Meerdere vertegenwoordigers van doelgroepen zullen moeten aangeven welke verbeteringen gewenst zijn.

Presentatie van de Woonvisie van Tiel door Marsha Buuron

Opmerking: tijdens het opstellen van de notulen waren de cijfers en de slides, zoals deze waren gepresenteerd, nog niet beschikbaar. Zodra de slides binnen zijn, zullen deze op de pagina "informatie leden" van de website geplaatst worden.

Marsha: de woonvisie is een meerjarig programma over hoe we in Tiel aankijken tegen wonen. Het gaat met name om de "steenkant". Hoeveel ga je bouwen en waar en voor wie en in welke prijscategorie. In het verleden werd de visie vanuit de gemeente opgesteld. Dit keer is besloten om dat anders te doen. Er is geëxperimenteerd met de vorm en de manier van informatie verzamelen. Dat is niet vlekkeloos verlopen. Om meer van onderaf, samen met andere partijen, het proces aan te vliegen, hoopten we tot een ander resultaat te komen. De bewoners van Tiel zijn er meer bij betrokken. De woonvisie is een van de bouwstenen van de omgevingsvisie van Tiel. We zijn overgegaan op een andere landelijke omgevingswet. Dat gaat over heel veel wetjes, o.a.: groen, riool, woningbouw, etc. Alles zal dan meer samen moeten komen. Je kunt dan beter naar het doel toewerken en je minder op wet- en regelgeving gaan verlaten. De woonvisie loopt iets voor op de omgevingsvisie die we aan het opstellen zijn. Het is een plan voor heel Tiel en voor de lange termijn. Wat voor een stad wil je zijn en wat is ervoor nodig om in de toekomst de stad verder te ontwikkelen. Met de Wmo-raad wil ik bespreken is hoe het proces van de Woonvisie tot nu toe is verlopen. De woonvisie is een vierjaren programma en loopt van 2019 tot en met 2022. Ik zal inzoomen op wonen en zorg.

Verder wil ik met jullie de adviesvraag verkennen die Karin Blaauw (red. Beleidsadviseur Wonen) heeft. Karin heeft advies nodig over de analyse en de behoefte die zij gesignaleerd heeft en ook de opgave die er voor de komende vier jaar ligt voor Tiel, specifiek gericht op de doelgroepen die we met elkaar hebben vastgesteld.

Het proces tot nu toe.

Dat er een nieuwe woonvisie moest komen was al langer bekend. Op 21 november 2017 is er een marktsessie gehouden. Een marktsessie was de werksessie waarbij met woningcorporaties, makelaars, grondbezitters, projectontwikkelaars en de wat grotere partijen in en rond Tiel, gepraat is over wat zij in die markt signaleren. Waar liggen de behoeftes, waar ligt het aanbod, waar is een tekort, waar is ruimte in Tiel. Vervolgens is op 28 november een informatieavond voor de gemeenteraad georganiseerd, waarin ze voor het eerst zijn meegenomen in het proces van de woonvisie. Op 7 december is het concept, wat er lag voor de woonvisie, voorgelegd aan de regiegroep wonen en zorg. De regiegroep is een informele groep van bestuurders in Tiel van welzijnspartijen zoals: Mozaïek, Santé, het ziekenhuis Rivierenland, de woningcorporaties en de huisartsen. De bestuurders in deze regiegroep bespreken met elkaar welke trends zij signaleren en hoe ze elkaar kunnen versterken met lopende projecten. Op 21 februari 2018 is er door de raad een nadere bepaling geweest op basis van de eerder gehouden inputsessies. De raad heeft toen bepaald wat de belangrijkste thema's zijn die we in de woonvisie willen hebben. Het gaat om thema's zoals: duurzaamheid, leefbaarheid, vergrijzing en doelgroepen. Wonen en zorg is gekoppeld aan de doelgroepen. Er is een prioritering geweest door een vragenlijst uit te zetten en gesprekken te voeren met meerdere marktpartijen. Bewonersgroepen van woningcorporaties zijn daar ook bij betrokken. De prioritering is teruggelegd in de marktsessie van 24 april 2018. Op 26 april is er een bijeenkomst geweest in de raadzaal in Tiel. Er is bekeken welke wijken we in Tiel hebben en hoe we ervoor kunnen zorgen dat we sterke wijken krijgen.

Door Frans wordt opgemerkt dat de woonwageneigenaren er niet bij de woonvisie betrokken zijn. Dat wordt bevestigd door Marsha. Marsha: de vraag is wel bijgehouden en er wordt regionaal een behoefte onderzoek gedaan waarin de vraag wordt meegenomen.

Twee weken geleden is met de wooncorporaties een overleg geweest over de structuur van de woonvisie. We zijn nu de structuur van de woonvisie aan het overzetten. Hiervoor is een ZZP'er aangetrokken omdat er nu te weinig capaciteit is.

Aandachtsgroepen binnen de woonvisie.

Marsha: er zijn twee rapporten die gebruikt zijn als basis voor de cijfers die ik zal tonen.

De provincie Gelderland heeft een grootschalig onderzoek gedaan, die regelmatig wordt verricht, over wonen en zorg. De woningbehoefte wordt medebepaald op basis van wat in het land aan informatie beschikbaar is. Deze informatie is beschikbaar bij onder andere: de zorginstellingen, CBS, woningcorporaties, etc. In de regio Rivierenland is een onderzoek gedaan dat toegespitst is op met name beschermd wonen en de ambulatisering daarvan. Aan de hand van deze twee rapporten is goed te bepalen wat tot 2026 de behoefte zal zijn aan zorgwoningen.

Er zijn een aantal aandachtsgroepen die in de monitor wonen en zorg zitten. Het gaat om ouderen en mensen met een psychische dan wel fysieke handicap. Het gaat ook over beschermd wonen en langdurige zorg wonen. Verder hebben we te maken met Anders Wonen en spoedzoekers. Dit zijn de aandachtsgroepen die we vanuit de landelijke trends en het provinciale rapport de woonvisie hebben meegenomen. In de monitor zorg staat ouderenzorg, gehandicaptenzorg en ggz. Wij hebben het opgesplitst in ouderen met een lichamelijke zorgvraag, ouderen met dementie, inwoners met een lichamelijke handicap, inwoners met een verstandelijke beperking, inwoners met een intensieve levenslange ggz zorgvraag, inwoners met een reguliere zorgvraag vanuit de ggz problematiek en inwoners met een acute woonbehoefte evenals een psychosociale problematiek.

De ouderenzorg.

Wat we zien is dat we landelijk de komende 30 jaar een verdriedubbeling krijgen van het aantal ouderen. Dit geldt ook voor Tiel. Er zijn twee uitdagingen aan gekoppeld. Aan de ene kant dementie en aan de andere kant de verzwaarde lichamelijke zorgvraag. We krijgen een grote vraag naar dementievriendelijk wonen. Mensen met een lichamelijke zorgvraag zullen niet snel verhuizen en langer zelfstandig thuis blijven wonen. De gemeente zal dat zoveel mogelijk faciliteren.

Er wordt door Inge opgemerkt dat steeds meer politici zeggen dat we toch weer terug moeten naar verzorgingstehuizen. Veel mensen kunnen niet alleen wonen en die vereenzamen. Marsha: als het gaat om zorgvastgoed voor ouderen, onder andere leegstaande verzorgingstehuizen, hebben we voldoende ruimte om deze groep te huisvesten. Antwoord: het klopt niet, want het leegstaande vastgoed voor ouderen is erg verouderd en er is niet de juiste inrichting voor de ouderen met de diverse zorgvragen. Marsha: ik zal uitzoeken hoe het er in Tiel voorstaat.

De hoge zorgbehoefte in Tiel.

De zorgbehoefte ligt in Tiel veel hoger dan landelijk; met name bij de jeugd. Het is momenteel niet aan te geven waarom de zorgvraag zoveel hoger is dan landelijk. Voor dementievriendelijk wonen zien we dat de instellingen tot 2026 gaan groeien naar 217 plekken. Het gaat om instellingen gericht op het snijvlak van zorgen voor mensen met dementie en die niet thuis kunnen wonen. Tot 2026 zijn er volgens de berekeningen nog 20 extra bedden nodig. Voor ouderen met een lichamelijke zorgvraag tot 2026 zal de behoefte verdubbelen. Daar zijn nog geen cijfers van bekend. Nu kijk ik of de cijfers over woningaanpassingen, van de gemeente en de woningcorporaties, te achterhalen zijn. Dus hoeveel inwoners zijn er in Tiel die een woningaanpassing nodig hebben en of we op basis daarvan een doorrekening kunnen maken. Niet alle aanpassingen, of afgewezen aanvragen, komen in het dossier van de gemeente.

Gehandicaptenzorg.

De verwachting is dat het aantal inwoners met een geestelijke of lichamelijke beperking gelijk blijft. De trend is dat er steeds minder vraag is naar het wonen in grote instellingen, maar meer vraag naar kleinschalige zorgvoorzieningen in de wijken zelf. Het aantal plekken voor mensen met een verstandelijke beperking gaat tot 2026 groeien tot 229 plekken. Dat is een toename van 15 plekken.

In Tiel zitten we al ver boven de vraag voor de komende jaren. De verwachting is dat de vraag naar woonruimte, voor mensen met een lichamelijke beperking, gelijk blijft. De grootste omslag zien wij bij de ggz. Er wordt afgebouwd in de instellingen. Mensen die nu een bed hebben krijgen een stoel in de instelling en krijgen vervolgens een bed in een huis in de wijk. In heel regio Gelderland-zuid en Rivierenland is de afspraak dat we tot 2026 het aantal instellingsplekken gaan afbouwen met 50%. De afbouw moet groeien tot 60 tot 70% in 2035. De afspraak is dat er in Rivierenland meer gespecialiseerde voorzieningen in Rivierenland gaan komen. Bijvoorbeeld: kleinschalig wonen voor mensen met een autistisch spectrum, ouderen met Korsakov. Dat wordt volgend jaar in gang gezet. Dus niet langer de mensen vestigen in en om Nijmegen. De afbouw van de instellingsplekken gaat nu heel snel. Er zijn al een aantal instellingen die al afspraken hebben gemaakt met woningcorporaties; met name RIBW in Nijmegen. RIBW Nijmegen en RIBW Rivierenland hebben een verschillend beleid. In Nijmegen wordt nu versneld doorgeplaatst. Welke mensen, die nu in een beschermd wonen instelling zitten, kunnen al op zichzelf gaan wonen. Dat lukt met hele goede begeleiding, goede afspraken wanneer iemand terugkomt en geschikte woningen. Er wordt nu gewerkt aan een convenant met afspraken tussen gemeentes, de grootste zorginstellingen en woningcorporaties in Gelderland-zuid. We moeten mensen in de wijken gaan huisvesten. Hoe kunnen we dat met elkaar het beste regelen. Het convenant heet "Weer thuis", hetgeen ook een landelijk actieprogramma is, vanuit de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de koepel van woningcorporaties. In december 2018 wordt het convenant door het grootste deel van deze partijen ondertekend. Het is niet bindend maar bedoeld om de neuzen een kant op te krijgen. Er is een budget voor beschermd wonen, waarin mensen zitten met een zware en een lichtere zorgvraag. De zorgzwaarte pakketten zijn onderverdeeld in pakketten voor wonen in een instelling en pakketten voor wanneer je thuis woont. Dat is wel met ambulante begeleiding met 24/7 beschikbaarheid. De ouderenzorg zwaartepakketten worden nu omgezet naar losse modules voor begeleiding. Dat betreft: dagbesteding, vervoer, intensieve begeleiding, gemiddelde en lichte begeleiding, etc. Deze modules zijn goed te combineren, waardoor het wat flexibeler is. De lichte modules zijn Wmo modules. Dus die komen voor rekening van de gemeente. Er is voor Nijmegen een budget voor beschermd wonen. Dat moet wel door de verschillende gemeentes geboden en betaald worden. Tiel krijgt daar nog geen budget voor van Nijmegen. Daar staat niet iedereen achter. De cliënten hoeven geen modules aan te vragen. Als je voor beschermd wonen in aanmerking komt, dan is er een indicatie en gaat de GGD samen met een begeleider, een mantelzorger en een onafhankelijk clientondersteuner, onderzoeken wat er aan de hand is en wordt de inzet van de modules bepaald. Voor beschermd wonen krijg je een beschikking als er sprake is van een ernstige psychiatrische aandoening die niet op korte termijn te verhelpen is en er 24/7 toezicht of begeleiding moet zijn. De grootste groep die de instellingen verlaten is niet de groep die gaat instromen in beschermd wonen. De mensen worden dus niet uit een instelling gezet. Mensen die normaal gesproken naar een instelling zouden gaan blijven met begeleiding thuis wonen of een grote groep jongeren zullen een specifieke begeleiding krijgen waardoor zij meer aandacht zullen hebben. In Tiel zullen tot 2026 vijftien extra woonunits nodig zijn. Waarvan 10 woningen voor jongeren.

Spedzoekers.

Dat zijn mensen die liefst vandaag nog een woning nodig hebben. Het betreft wel vaak mensen met psychosociale problemen. Bijvoorbeeld: een jongere die door de ouders het huis uitgezet is, een man die in een scheiding ligt, of een gezin dat door schulden op straat komt te staan, etc. Er komt een tussenvoorziening (is in Culemborg in voorzien) voor gezinnen, waar een gezin maximaal een half jaar kan blijven en er een regulier huis wordt gezocht en alle nodige voorzieningen worden geregeld (zorgverzekering, paspoorten, etc.).

Individuen.

Meestal mannen tussen de 35 en 50 jaar die linksom of rechtsom een kamer huren. De bedoeling is om de praktijken van de huisjesmelkers een halt toe te roepen. Dus wordt ervoor gezorgd dat zij

volgens de regels en voor een normaal bedrag kunnen huren. Er wordt nu met de woningcorporaties overlegd welke taak er voor hen ligt.

De woonladder.

Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat voor alle groepen een sluitende manier van wonen is en dat mensen die een volgende stap willen, niet tussen wal en schip vallen. De gemeentes en de wooncorporaties pakken dit samen op.

De adviesaanvraag.

De vraag van Karin Blauw is wat de Wmo-raad vindt van de analyse en de behoefte die voor de hiervoor besproken groepen nodig is. Met name gericht op de komende 4 jaar.

Karin stelt het op prijs als het advies uiterlijk voor het definitieve concept wordt uitgebracht. Dus uiterlijk begin maart 2019.

Marsha stuurt de tijdens de presentatie gebruikte slides naar secretaris@wmoraadtiel.com evenals informatie over wat nu beschreven is over de aandachtsgroepen, waarbij wordt aangegeven wanneer het advies uiterlijk uitgebracht moet zijn.

De Wmo-raad zal reageren op het huidige document over de woonvisie. Het hoofdstuk over duurzaamheid zal niet veel meer veranderen. Het hoofdstuk over leefbaarheid zal aangepast worden. Hier worden nog wijkprofielen aan toegevoegd. Marsha zal Karin vragen de informatie over de woonvisie aan de Wmo-raad te sturen.

Blok II

Zie ook blok III.

Blok III

Livegang nieuwe website wmoraadtiel.com

Harry presenteert de nieuwe website van de Wmo-raad Tiel. De site wmoraadtiel.com is met tools van Wordpress gebouwd. Wordpress is een Amerikaanse organisatie die internationaal veel wordt gebruikt. Ook de leverancier van de oude website kent de mogelijkheden van Wordpress. De site biedt veel mogelijkheden om met de achterban te communiceren. Zo kan een pagina door de gebruiker van een "like" of van commentaar worden voorzien. De gebruiker kan ook de site "volgen". Dan geeft de gebruiker een email adres in en zal dan bericht krijgen als er een nieuw artikel in de "blogpagina" is aangemaakt. Verder zijn er veel mogelijkheden om met sociale media om te gaan. Standaard kan gebruik gemaakt worden van sociale media, zoals: Facebook, Twitter, Google+, LinkedIn. Ook kunnen pagina's of berichten/artikelen geprint of per email verzonden worden. Ook kan een pagina beveiligd worden met een wachtwoord. Er is nu een pagina aangemaakt "Informatie leden" (onder het menu item "De Wmo") die door leden van de Wmo-raad benaderd kunnen worden door een wachtwoord in te tikken. Hier wordt bijvoorbeeld informatie op geplaatst die nog niet vrijgegeven kan worden; denk aan concepten, etc. Er kan een zoekargument ingegeven worden waarna alle berichten, artikelen en pagina's worden getoond die het zoekargument bevatten. De email accounts veranderen ook van .nl naar .com, dus zijn nu: secretaris@wmoraadtiel.com en info@wmoraadtiel.com. Wmo-raadsleden, maar ook externen, kunnen geautoriseerd worden om artikelen te schrijven en te publiceren om bijvoorbeeld vervolgens als bericht op Facebook of Twitter te plaatsen. De autorisatie kan ook zorgen dat iemand alleen bevoegd is om een artikel in concept te schrijven en waarna een bevoegde persoon het bericht kan publiceren. De berichten kunnen in categorieën worden ingedeeld, bijvoorbeeld: Jeugd, Wonen, zelfredzaamheid, etc. Dus het is mogelijk om de categorie te kiezen en vervolgens alle artikelen te lezen die tot deze categorie

behoren. Bij het ingeven van de oude site wmo-raadtiel.nl wordt automatisch doorgeschakeld naar de nieuwe site wmo-raadtiel.com.

Werven van nieuwe leden

De wens is er bij de Wmo-raad om Wmo-raadsleden aan te trekken die kennis van en ervaring hebben met de Tielse wijken. Marc Horsen, wijkcoach, zal vrijwilligers benaderen die voor de Wmo-raad interessant zijn. Hij zal de betreffende vrijwilligers een email sturen waarin wordt uitgelegd wat de Wmo-raad doet en verzoekt hen contact met de Wmo-raad op te nemen als zij geïnteresseerd zijn. Tijdens de vrijwilligersmarkt is gewerkt aan de naamsbekendheid van de Wmo-raad Tiel.

Regio Rivierenland

Geors: bij Regio Rivierenland worden zaken besproken en besloten. Regio Rivierenland is verlengd lokaal bestuur en zij moeten regelmatig terugkoppelen naar het lokale niveau. Als het hier goed geregeld is, komt het hier, dus lokaal, ook terug. Frans: het verleidelijke is dat wethouders vergaderen en een issue hebben die ze voorleggen aan het netwerk en dat daar een advies uit voortkomt, waarna zij aangeven dat de bevolking gehoord is. Dat komt wel doordat er op veel kwesties druk zit en er weinig tijd is om het naar lokaal terug te leggen. Het is een serieus probleem en dat moeten wij wel goed bewaken.

Blok IV

Het verslag van de Wmo-vergadering van 25 september 2018

Is doorgenomen en goedgekeurd.

Actiepuntenlijst

Is opgeschoond en bijgewerkt.

Rondvraag

Inge: ik ben bezig met het schrijven van een advies naar aanleiding een klacht die bij de raad is neergelegd over leveren van hulpmiddelen, de vertragingsmomenten en de communicatie vanuit de het Wmo-loket. Bijvoorbeeld: mensen die een rolstoel aangevraagd hebben. Ik heb iemand gesproken die een rolstoel heeft en heb ook gesproken met de betreffende ergotherapeut. De ergotherapeut kwam met een waslijst van problemen waar de betreffende gebruiker van de rolstoel mee te maken heeft. Deze klacht staat niet op zichzelf. Hij had begin februari een aanvraag ingediend voor de rolstoel. De rolstoel is 8 weken geleverd, maar de aanpassingen kloppen nog steeds niet. Er is nu een nieuwe leverancier genaamd Medipoint. Het is nu nog steeds problematisch. Er zullen in de beschikking afspraken moeten komen over de communicatie over de stand van zaken, de levering en het wachtproces. Mensen tasten nu in het duister vanaf het aanvraagmoment totdat de toezegging er is dat er daadwerkelijk contact wordt opgenomen met Medipoint over het moment van leveren. Er wordt slecht gecommuniceerd over de status van het leverproces. Het is nu niet bekend waar de order zich bevindt, bijvoorbeeld: bij het Wmo-loket, Medipoint of een andere partij. Reina kijkt mee met Inge om dit advies aan het college, wellicht Carla Kreuk, te kunnen uitbrengen.

Sluiting

Frans dankt iedereen voor hun aanwezigheid en inbreng en sluit de vergadering.